

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КООПЕРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ В УКРАЇНІ І В СВІТІ

Я. С. КОЛУБАЙ, аспірант

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, м. Харків, Україна*

Новим викликом для економіки сучасності стала пандемія коронавірусної інфекції. Підприємства зіткнулися з труднощами, які ще до недавно було важко уявити. Починаючи з невеликих обмежень і закінчуючи повним локдауном, карантинні обмеження поставили бізнес в важку ситуацію. Частина підприємств була вимушена припинити свою діяльність. В межах нової парадигми існування сучасної економіки ще більш гострим є потреба в соціальному підприємництві, серед цілей якого є не тільки прибуток, але і задоволення соціальних потреб колективу працюючого на підприємстві або суспільства в цілому.

Кооперативні підприємства вже давно успішно конкурують з некооперативними організаціями. Особливого успіху кооперативний рух набув в європейському союзі, де кількість кооперативних підприємств в самих різних галузях економіки є найбільшою. Серед переваг кооперативних підприємств є вища заробітна плата, більша залученість співробітників, які в той же час є і власниками підприємства, та більша задоволеність співробітників від роботи в порівнянні з аналогічними некооперативними організаціями. В період пандемії ці переваги в багатьох випадках стали ще більшими, і вже спираючись на актуальну статистику можна стверджувати, що кооперативні організації краще проходять період пандемії. Кооперативний рух не перестає розвиватися, а пандемія COVID-19 дала ще один поштовх для його розвитку.

Одним із основних чинників стримування розвитку кооперативного руху в Україні є недосконалість кооперативного законодавства. Непрозорі нормативні акти, які іноді суперечать один одному роблять відкриття кооперативного підприємства дуже важким процесом, в результаті чого абсолютна більшість українських підприємств обирають інші організаційні форми. Проте дедалі більше українських вчених досліджують переваги кооперативних підприємств і це дає надію на зміни в ситуації з кооперативними підприємствами в Україні.

В міжнародному кооперативному альянсі, до якого входять організації більш ніж 110 країн, було розроблено цілий ряд документів які коректують розвиток кооперативного руху в світі спираючись на фундаментальні зміни в світі економіки які були викликані пандемією коронавірусу. Так в рамках розвитку спільних рішень Пітер Весталл, директор з питань цінностей у Midcounties Co-operative та керівник робочих груп ICETT зі Всесвітнього кооперативного моніторингу та цілей сталого розвитку, сказав: «Незважаючи на виклики, викликані пандемією COVID-19, ми змогли продовжити надавати так необхідні продукти та послуги, а також приносити користь нашій місцевій громаді. Наш підхід керувався нашою відданістю нашим цінностям і принципам. Ми будемо продовжувати тісно співпрацювати з нашими членами, щоб

допомогти розробити спільні рішення проблем COVID-19, а також інших проблем, які наші члени кажуть нам, що їх хвилюють» [2].

Кооперативні організації поступово набувають дедалі більшого розвитку в світі. Робота кооперативів в період пандемії на практиці довела їх ефективність і в поєднанні з запитом на соціальне підприємництво можна чекати появи більшої кількості кооперативних організацій як в світі так і в Україні.

Література:

- 1.Exploring the cooperative economy, report 2018. URL : <https://monitor.coop/en/online-library/resources>.
2. Міжнародний кооперативний альянс: офіц. сайт. URL : <https://www.ica.coop/en>.